

Iuventa, Karloveská 64, Bratislava

Národná správa o informovaní mládeže

Obsah

1. Úvod	2
2. Dokumenty a legislatíva podporujúce informovanie mladých ľudí	3
3. Inštitucionálne a ďalšie zabezpečovanie informovania mladých ľudí	5
3.1 Informačný systém o mládeži v SR	5
3.2 Informačné centrá mladých na Slovensku	6
3.2.1 Vybrané údaje a ukazovatele za ICM v rokoch 2003 a 2004	7
3.3 Združenie informačných a poradenských centier mladých v SR	9
3.4 Projekt Infovek	11
3.5 Informácie o Európskej únii	12
4. Finančná podpora informačno-poradenskej činnosti	16
4.1 Cieľ programu podpory	16
4.2 Spôsob získania finančnej podpory	17
5. Informačná a poradenská činnosť pre mládež v mestách a obciach	18
5.1 Pracovníci v ICM	19
5.2 Dostupnosť ICM	20
5.3 Samospráva miest a obcí a informácie	22
6. Vnímanie informovania mladými ľuďmi	24
6.1 Zdroje informácií pre mladých ľudí	26
6.2 Informácie o vzdelávaní a práci	27
6.3 Informácie súvisiace s cestovaním	28
6.4 Informácie o občianskych právach a povinnostiach	28
6.5 Poradenstvo pre mladých ľudí	28
7. Návrhy na ďalší rozvoj informačných služieb pre mladých ľudí	29

1. Úvod

Predkladaná správa vznikla na základe zadania Európskej komisie (EK), ktorá požiadala Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (MŠ SR) o vypracovanie Národnej správy v oblasti informovania mladých ľudí na Slovensku (ďalej Národná správa), ktorá má zaznamenať a zhodnotiť vývoj v danej oblasti v rokoch 2003 až 2005.

EK predložila všetkým členským krajinám EU návrh kapitol, ktorými istým spôsobom definovala ciele národných správ, ktorými sú zhodnotenie:

- národnej situácie v čase prijímania spoločných cieľov,
- podniknutých krokov v oblasti prijímania spoločných cieľov,
- činností podniknutých v rámci zistenia jestvujúcich poznatkov v danej oblasti a prijatia opatrení pre ich doplnenie a rozšírenie,
- spôsobu konzultovania s mladými ľuďmi pri implementácii spoločných cieľov, zdefinovanie prekážok pri ich implementácii,
- zaznamenaných i očakávaných dopadov a zhodnotenie obtiažnosti realizácie týchto činností.

Na základe týchto požiadaviek MŠ SR poverilo vypracovaním národnej správy Iuventu, organizáciu v priamej pôsobnosti, ktorá zabezpečuje aktivity súvisiace s napĺňaním Koncepcie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.

MŠ SR v kontrakte s Iuventou na rok 2005, stanovilo podmienky, akým spôsobom sa majú získať potrebné informácie ako aj spôsob tvorby a zostavenia správy. Jednou z požiadaviek MŠ SR bola spolupráca s Regionálnymi centrami mládeže (RCM).¹ Ďalším významným partnerom pri tvorbe správ bolo Združenie informačných a poradenských centier mladých (ZIPCeM).² Rada mládeže Slovenska (RMS) poskytla v rozhovore so zostavovateľmi Národnej správy niekoľko zaujímavých pozitívnych príkladov v oblasti participácie mladých ľudí.

¹ V spolupráci s RCM sa uskutočnili 4 skupinové diskusie, ktorých sa zúčastnili predstavitelia regionálnych a miestnych samospráv, centier voľného času, poradenských centier, mládežníckych parlamentov, občianskych združení a mimovládnych organizácií. Na každej skupinovej diskusii sa zúčastnilo 15 – 23 respondentov, ktorí diskutovali na témy informovanosť mládeže, podniknuté kroky pre podporu a rozvoj informovanosti v regióne, prekážky, pozitívne príklady a návrhy riešení problémov. Cieľom skupinových diskusií bolo zmapovanie situácie z pohľadu pracovníkov s mládežou.

² ZIPCeM v spolupráci s Iuventou zrealizovalo 4 skupinové diskusie, ktorých sa zúčastnili organizovaní i neorganizovaní mladí ľudia vo veku od 16 do 25 rokov. Skupinové diskusie boli zamerané na vnímanie samotného pojmu informovanosť, pozitívne príklady a prekážky informovanosti mládeže. ZIPCeM taktiež vypracovalo hodnotiacu správu na základe vlastných poznatkov a skúseností.

Na základe požiadavky MŠ SR sa príprava Národnej správy stala impulzom k verejnej rozprave o situácii mládeže na Slovensku a o koncepcii práce s mládežou v jednotlivých regiónoch. V priebehu tvorby sa tvorili tímy regionálnych expertov, ktoré po voľbách poslancov do regionálnych parlamentov a po voľbách predsedov VÚC (október - november 2005) budú pokračovať vo svojej činnosti na koncepcii práce s mládežou v príslušnom regióne Slovenska.

Text Národnej správy³ je rozdelený na 6 častí. Prvá z nich stručne oboznamuje s dokumentmi a legislatívou, ktorá podporuje informovanie mladých ľudí. V druhej časti je uvedené inštitucionálne zabezpečovanie informovania mladých ľudí. Tretia časť je zameraná na popis finančnej podpory informačno-poradenskej činnosti, štvrtá časť hodnotí informačnú a poradenskú činnosť pre mládež v mestách a obciach. Piata časť sa zameriava na vnímanie informovania samotnými mladými ľuďmi a šiesta časť obsahuje návrhy na ďalší rozvoj informačných služieb pre mladých ľudí.

2. Dokumenty a legislatíva podporujúce informovanie mladých ľudí

Aby mohli byť mladí ľudia považovaní za zodpovedných občanov, intenzívne sa zapájajúcich do života spoločnosti, aby nebola ich účasť na živote spoločnosti obmedzovaná len na konzultácie alebo prieskum verejnej mienky a mohli sa zúčastňovať rozhodovacieho procesu je potrebné zabezpečovať ich informovanosť. Aktívne občianstvo je úzko spojené s informovanosťou v celom rade oblastí (vzdelávanie, zamestnanie, zdravie, bývanie a pod.). Zvlášť pri informáciách určených mladým ľuďom je dôležité, aby boli ľahko prístupné všetkým, zrozumiteľné a primerané veku, s dodržaním vysokých etických noriem a potrebou zapojiť mládež do spracovania obsahu informácie a jej šírenia. Vyplýva to z konzultácií vedených pri príprave Bielej knihy – Nový impulz pre európsku mládež. Biela kniha hovorí aj o spôsobe dosiahnutia výrazného zvýšenia kvality informácií určených mládeži na európskej, národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.

Slovenská republika sa zaviazala rešpektovať a zabezpečiť práva ustanovené Dohovorom o právach dieťaťa a v zmysle príslušných článkov okrem iného:

- **NÁZOR DIEŤAŤA** (stimulovať decentralizovaný informačný systém, v rámci ktorého by informácie o možnostiach a spôsoboch participácie boli prístupné každému záujemcovi v mestách a obciach). **„Dieťa má právo vyjadriť slobodne svoj názor, jeho požiadavky majú byť brané do úvahy v každej záležitosti alebo postupne ktoré sa ho týkajú.“**

³ Na konečnom zostavení textu národnej správy sa podieľal Ústav informácií a prognóz školstva (UIPŠ), ktorý zosumarioval vyššie spomenuté podklady ako aj iné dostupné materiály v oblasti informovania mládeže, ktoré sú uvedené v tomto dokumente.

- SLOBODA PREJAVU (vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie každého druhu bez ohľadu na hranice, či už ústne, písomne alebo tlačou, prostredníctvom umenia alebo inými prostriedkami podľa voľby dieťaťa). **„Dieťa má právo slobodne vyjadrovať svoje názory, získavať a zverejňovať informácie s výnimkou situácie, kedy by došlo k porušeniu práv ostatných.“**
- PRÍSTUP K VHODNÝM INFORMÁCIÁM (zabezpečovať dieťaťu prístup k informáciám a materiálom z rôznych národných a medzinárodných zdrojov, predovšetkým takých, ktoré sú zamerané na rozvoj sociálneho, duchovného a mravného blaha dieťaťa a tiež jeho telesného a duševného zdravia. **„Štáty musia zabezpečiť prístup detí k informáciám a materiálom z rôznych zdrojov a musia podporovať masmédiá, aby rozširovali informácie, ktoré sú v súlade so sociálnym a kultúrnym blahom dieťaťa a prijímať opatrenia na ochranu detí pred škodlivými materiálmi.“**⁴

Dokument Koncepcia štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v SR do roku 2007 sa každoročne realizuje prostredníctvom úloh ročného akčného plánu politiky mládeže. V roku 2005 bolo prioritou v oblasti informácií pre mládež **vytvárať podmienky na zlepšenie prístupu mladých ľudí k informáciám, podporovať zavádzanie nových foriem práce v informačných centrách mládeže (ICM).**⁵

Práca s informáciami pre mládež na Slovensku sa opiera a vychádza z princípov **Európskej charty informácií pre mládež**, ktorá bola prijatá 19. novembra 2004 v Bratislave. Charta je základným pilierom národných politík a spoločnej európskej platformy, zameranej na prácu s mládežou. Jej cieľom je súhrn odporúčaní smerujúcich k rozvoju informačných a poradenských služieb pre mládež a návod na aplikáciu všetkých foriem mnohostrannej práce s informáciami pre mládež a garanciou práva mladých ľudí na informácie, čo je hlavným dôvodom uplatňovania princípov charty v činnosti informačno-poradenských subjektov na Slovensku.⁶

⁴ Dohovor o právach dieťaťa, prijatý Valným zhromaždením Spojených národov 20. novembra 1989, Zbierka zákonov č. 22/1991.

⁵ Akčný plán realizácie úloh na rok 2005, ktoré vyplývajú z Koncepcie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v Slovenskej republike do roku 2007, www.minedu.sk

⁶ Európska charta informácií pre mládež, www.minedu.sk

3. Inštitucionálne zabezpečovanie informovania mladých ľudí

3.1 Informačný systém o mládeži v SR (ISOM)

ISOM je súčasťou informačného systému rezortu školstva. Je využívaný pre podporu operatívneho, strategického a koncepčného riadenia pracovníkov rezortu školstva a zabezpečenie informovanosti riadiacich pracovníkov štátnej správy. Má zabezpečiť monitoring súčasného stavu vo všetkých obsahových oblastiach práce a starostlivosti o deti a mládež, ktoré sú v kompetencii MŠ SR a prierezovo aj v oblastiach, ktoré zabezpečujú ďalšie ústredné orgány štátnej správy. Jeho prierezový charakter predpokladá spoluprácu s informačným systémom rezortov, ktoré spolupracujú na tvorbe štátnej politiky v oblasti mládeže, ako i na neziskové mimovládne organizácie a iné subjekty podľa potreby.

ISOM je určený:

- riadiacim pracovníkom MŠ SR i všetkých hierarchických úrovni rezortu
- sfére mimorezortnej (ostatné rezorty, s ktorými je potrebné pri realizovaní štátnej politiky v oblasti mládeže komunikovať)
- sfére nadrezortnej (kancelária prezidenta, vláda SR, NR SR)
- pre výmenu informácií cez medzinárodné informačné centrá mládeže
- informačným a poradenským centram pre mládež, pracovníkom s mládežou, širokej verejnosti

Všetky spracovávané informácie o mládeži majú predovšetkým charakter informačného materiálu o mladých ľuďoch, dôležitých pre riadenie a rozhodovanie v oblasti mládeže, ale majú pomáhať aj mladým ľuďom pri hľadaní aktuálnych a potrebných informácií pre svoje rozhodovanie, orientáciu, výber povolania, hľadanie pracovného miesta, využívanie voľného času, pre rozvoj vzdelávacích a výchovných aktivít a pod. Obsah ISOM tvoria informácie, ktoré sú potrebné pre zabezpečenie riadenia v tejto oblasti, informácie potrebné pre medzinárodné výmeny a porovnanie, informácie pre mladých ľudí a rozvoj mladej generácie. Každoročne Ústav informácií a prognóz školstva vydáva v Ročenke o deťoch a mládeži aktuálne informácie z oblasti demografie mladých ľudí v SR i v regiónoch, výskum o hodnotovej orientácii mládeže, informácie o činnosti občianskych združení detí a mládeže, centrách voľného času, talentovanej mládeži, nezamestnanej mládeži, výchovných zariadeniach pre deti a mládež, domovoch mládeže, o špeciálnych zariadeniach pre deti a mládež, handicapovanej mládeži, negatívnych javoch a kriminalite detí a mládeže v SR. ISOM je otvoreným systémom, v ktorom sú informácie priebežne doplňané, spracovávané, porovnávané a vyhodnocované.⁷ Súčasťou štatistických a analytických údajov sú aj správy

⁷ www.uips.sk/mas/isom/index.html

z reprezentatívnych výskumov o situačnej analýze postavenia mladých ľudí na Slovensku, sociálno-patologickej problematike mládeže, občianskej a žiackej participácii študentov stredných a vysokých škôl, uplatňovaní ľudských práv v základných a stredných školách, dobrovoľníctve mladých ľudí a využívaní voľného času stredoškolskej mládeže.

3. 2 Informačné centrá mladých na Slovensku (ICM)

Právo na informácie je jedno zo základných ľudských práv. K napĺňovaniu tohoto práva a zároveň potreby pre mládež štát prispieva aj systematickými opatreniami k zabezpečeniu základných informačných a poradenských služieb pre mládež. Cieľom týchto opatrení je systémová podpora a rozširovanie možností prístupu k informáciám zo strany mládeže v oblasti všetkých ich objektívnych potrieb a požiadaviek. Jedným z garantov týchto služieb je aj neziskový sektor, teda organizácie založené na základe verejnoprospešných činností, neštátneho charakteru. Sú to rôzne občianske združenia, neziskové organizácie, nadácie a pod. Významným subjektom v tomto smere je sieť informačných centier mladých, ktoré veľmi úspešne pracujú nielen na Slovensku, ale takmer vo všetkých štátoch Európskej únie. V Slovenskej republike pôsobia **Informačné centrá mladých (ICM)** od roku 1992. Majú významné postavenie pri poskytovaní informácií a poradenstva mladým ľuďom z jednotlivých oblastí života, zabezpečovanie odborného a profesijného poradenstva a pod. Všetky tieto informácie a pomoc poskytujú ICM bezplatne. V súčasnej dobe je na Slovensku 18 Informačných centier mladých, ktoré za posledné obdobie prešli významnými zmenami, vedúcimi k zblíženiu postupov a zjednoteniu poskytovaných služieb pre mladého človeka.

Základným cieľom činnosti Informačných centier mladých v SR je získavanie, sprostredkovanie a zverejňovanie informácií z prístupných zdrojov pre návštevníkov z oblastí daných záujmovými okruhmi siete ICM a potrebami mládeže v rôznych oblastiach ich potrieb. Poskytované informácie a poradenstvo boli zahrnuté do Jednotnej klasifikácie informácií a obsahujú predovšetkým:

Informačný a pracovný servis

- informácie o voľbe povolania a výbere zamestnania
- informačný a pracovný servis
- práca v zahraničí, AU-PAIR
- prehľad personálnych agentúr

Vzdelávanie:

- štúdium na Slovensku
- štúdium v zahraničí
- štipendijné pobyty
- rekvalifikačné, jazykové a praktické kurzy

- krátke študijné návštevy

Cestovanie:

- cestovné kancelárie
- cestovný ruch
- kultúrne ustanovizne, hrady a zámky, kúpaliska a iné
- možnosti ubytovania
- informácie a prehľad o podmienkach cestovania, profil jednotlivých štátov sveta, prehľad krajín a pod.

Voľný čas:

- aktívne využívanie voľného času, ponuka aktivít pre voľný čas, detské tábory, turistika a iné,
- adresáre organizácií a inštitúcií činných v oblasti voľného času pre deti a mládež, ich profil a ponuka
- prehľad o činnosti a aktivitách detských a mládežníckych organizácií na Slovensku

Odborné poradenstvo:

- právne poradenstvo
- psychologické poradenstvo
- sexuologické poradenstvo
- linky dôvery

Občan a spoločnosť:

- AIDS prevencia
- drogové závislosti
- homosexualita
- rasizmus, xenofóbia
- Európska únia
- Severoatlantická aliancia⁸

3.2.1 Vybrané údaje a ukazovatele za ICM v rokoch 2003 a 2004

13 ICM vykazujúcich svoju činnosť v roku 2003 uviedli celkovo 72 674 klientov, ktorým v 59 131 prípadoch (81%) poskytli informačné služby a v 13 543 prípadoch (19%) im poskytli poradenské služby. Najväčšia časť informačných služieb sa zameriavala na pracovné príležitosti (54,5%), približne pätina klientov informačných služieb sa zaujímalo o výchovno-

⁸ Na ceste do informovanej spoločnosti, Združenie informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike, 2005

vzdelávacie aktivity (20,3%) a 13,5% klientov sa zaujímalo o kultúrno-vzdelávacie aktivity. Klienti požadujúci informácie o výmenách mládeže a cestovaní tvorili 5% celkového počtu klientov využívajúcich v roku 2003 informačné služby ICM.

Informačný servis 2003

Počet klientov ICM – informačný servis	59 131	100%
Pracovné príležitosti	32 242	54,5%
Výchovno-vzdelávacie aktivity	11 989	20,3%
Kultúrno-vzdelávacie aktivity	7 998	13,5%
Výmeny mládeže, cestovanie	2 932	5,0%
Iné	3 858	6,5%
Nevyplnené	112	0,2%

V porovnaní s rokom 2003 nastal v roku 2004 pokles počtu klientov využívajúcich informačný servis ICM o –2 363 (-4%). Tento pokles bol zaznamenaný napriek tomu, že v roku 2004 vykazovalo činnosť o jedno ICM viac ako v roku 2003. Klienti využívajúci informačné služby ICM sa v roku 2004 zaujímali najmä o informácie ohľadom práce, teda pracovné príležitosti (52,5%), využitia voľného času (16,8%) a vzdelávania (15,6%). Menší počet mladých ľudí sa ďalej zaujímal o cestovanie (3%), občianske a spoločenské informácie (2,6%) a odborné poradenstvo (1,3%).

Informačný servis 2004

Spolu počet klientov informačný servis	56 768	100%
Informačný a prac. servis	29 776	52,5%
Vzdelávanie	8 870	15,6%
Cestovanie	1 731	3,0%
Voľný čas	9 536	16,8%
Odborné poradenstvo	715	1,3%
Občan a spoločnosť	1 459	2,6%
Iné	4 681	8,2%

Klienti využívajúci poradenský servis ICM v roku 2003 tvorili 19% (13 543) celkového počtu klientov a v roku 2004 tvorili 14,5% (9 620) z celkového počtu klientov, ktorých počet zaznamenal pokles o –8,6% (6 286). V roku 2003 prevažovalo poradenstvo v oblasti sociálno-ekonomickej, ktoré využilo 34,7% klientov poradenskej činnosti. V roku 2004 sa počet klientov poradenstva v oblasti sociálno-ekonomickej zvýšil o 541 (+11,5%) a podiel týchto klientov na celkovom počte poradenskej činnosti dosiahol 54,5%.

Druhou najvýznamnejšou oblasťou poradenského servisu ICM bola právna oblasť, ktorú využilo v roku 2003 spolu 1 533 (11,3% klientov poradenského servisu) a v roku 2004 ich bolo 951 (9,9%). Medziročne poklesol počet klientov v oblasti právneho poradenstva o 582 (-38%). Zdravotnícko-medicínske poradenstvo v roku 2003 využilo 549 klientov, o rok neskôr to bolo už 830 klientov, t.j. nárast o 281 klientov / 51,2%.

Poradenský servis

počet klientov	2003	2004	Rozdiel	%
Počet klientov - poradenský servis	13 543	9 620	-3 923	-28,97%
V zdravotnícko-medicínskej oblasti	549	830	281	51,18%
V právnej oblasti	1 533	951	-582	-37,96%
V sociálno-ekonomických problémoch	4 706	5 247	541	11,50%
V inej oblasti	6 755	2 592	-4 163	-61,63%

Počty klientov využívajúcich služby ICM sa medzi rokom 2003 a 2004 znížili o -6 286 (-8,6%) a tento pokles bol spôsobený nižším počtom klientov využívajúcich poradenskú službu ICM -3 923 (-29%), ako aj poklesom počtu klientov informačného servisu ICM - 2 363 (-4%). Zmeny v počtoch ICM sa na celkovom poklese klientov podieľali poklesom počtu klientov o 2 563, z toho -2 009 klientov ubudlo v informačnom servise a -554 v poradenských službách. Tri novovzniknuté ICM v Partizánskom, Nitre a Krupine nedokázali nahradiť výpadok, ktorý bol spôsobený zánikom ICM v Žiline a Bratislave.⁹ V súčasnosti nastalo skvalitnenie evidencie klientov a evidencia klientov podľa ich oblasti záujmu o informácie sa ukladá a sleduje v online databáze jednotnej pre všetky ICM.

3.3 Združenie informačných a poradenských centier mladých v SR (ZIPCEM)

Nezastupiteľné miesto v inštitucionálnom zabezpečovaní informácií pre mládež má **Združenie informačných a poradenských centier mladých v SR (ZIPCeM)**, ktoré je strešnou organizáciou pre ICM na Slovensku. Hlavnou úlohou ZIPCeM je spolupráca s ICM, ich metodické usmerňovanie, koncipovanie spoločnej metodiky práce, s cieľom používať vo všetkých ICM jednotnú filozofiu a myšlienky pri tvorbe ich programu. Program musí vychádzať z objektívnych potrieb a požiadaviek mladých ľudí, tak aby zabezpečoval požadované informácie a poradenstvo.

⁹ Porovnanie vybraných údajov a ukazovateľov za ICM (2003-2004), Projekt Ministerstva školstva „Prieskum efektívnosti činnosti subjektov poskytujúcich informačné a poradenské služby na Slovensku podporených z rozpočtu odboru detí a mládeže MŠ SR z hľadiska záujmu a potrieb mladých ľudí“. Ústav informácií a prognóz školstva, Bratislava 2005.

Cieľom činnosti ZIPCeM je podpora a rozvoj siete ICM a iných informačných a poradenských organizácií podobného zamerania, ktoré svoju činnosť vykonávajú v súlade s prioritami ZIPCeM. Táto podpora sa vykonáva predovšetkým nasledovnými formami:

- Združovať Informačné centrá mladých v Slovenskej republike a dávať súhlas na používanie značky ICM aj v plnom názve.
- Metodicky ich usmerňovať po stránke odbornej a jednotnej metodiky práce.
- Zabezpečovať pre jednotlivé ICM potrebné informácie a materiály, jednotné pre všetky ICM na Slovenku.
- Koordinovať spoločné postupy a metódy práce pre všetky ICM.
- Zabezpečovať medzinárodné aktivity a spoluprácu so sieťou ICM v Európe – ERYICA a s partnerskými organizáciami.
- Spolupracovať pri zabezpečovaní finančného krytia činnosti jednotlivých ICM, predovšetkým poskytnúť z prostriedkov ZIPCeM jedného profesionálneho pracovníka na každé ICM.
- Organizovať odborné semináre a stretnutia, vzdelávacie programy doma a v zahraničí pre pracovníkov a expertov jednotlivých ICM za účelom koordinácie činností.
- Informovať členov ZIPCeM o právnych predpisoch dotýkajúcich sa ich činnosti, pomoc pri vyhľadávaní a tvorbe ekonomických zdrojov.
- Vytvoriť centrálnu databanku knižnice a dokumentačného strediska, rozvoj informačných technológií, vytváranie predpokladov pre prenos dát medzi jednotlivými ICM pomocou počítačových sietí, tvorba software pre takéto siete.
- Ovplyvňovať štátnu, regionálnu a miestnu politiku voči mládeži, alebo dotýkajúcu sa mládeže, s cieľom vytvárania legislatívnych, organizačných a materiálnych podmienok pre vznik, rozvoj činnosti a vzájomnú spoluprácu jednotlivých ICM.
- Spolupracovať s vládnyimi, mimovládnyimi, štátnymi a samosprávnymi orgánmi a organizáciami doma a v zahraničí pri tvorbe a realizácii ich politiky v oblasti práce s mládežou.
- Informovať verejnosť o práci, činnosti a výsledkoch jednotlivých ICM a ZIPCeM prostredníctvom vlastného "Tlačového a informačného útvaru".¹⁰

Združenie Informačných a poradenských centier mladých SR je od roku 2001 riadnym členom ERYICA - European Youth Information and Counselling Agency.

¹⁰ Na ceste do informovanej spoločnosti, Združenie informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike, 2005

3.4 Projekt Infovek

Základným cieľom Projektu Infovek je prostredníctvom informačných a komunikačných technológií **premeniť tradičnú školu na modernú globálnu školu tretieho tisícročia**. Nástrojom tejto premeny je Internet a všetko čo s jeho efektívnym využitím v škole súvisí. Od moderného riadenia školy, cez neustálu flexibilnú inováciu vyučovania, až po systematickú prípravu žiakov na život a prácu v informačnej spoločnosti. Prostredníctvom realizácie projektu sa zvyšuje možnosť prístupu pre mladých ľudí na internet. Cieľom je, aby vo všetkých školách mali reálnu možnosť pracovať s Internetom všetci žiaci, rovnako z veľkých miest ako aj z najmenších dedín, nielen deti bohatých rodičov v súkromných školách, ale aj deti z chudobných rodín, ktoré by ináč nemali najmenšiu šancu dostať sa k počítaču a k Internetu. Záleží na tom, aby každý mladý človek dostal rovnakú šancu uplatniť sa v modernej informačnej spoločnosti.

Projekt Infovek vznikol ako občianska iniciatíva v roku 1999 a organizovať ho začala mimovládna nezisková organizácia Asociácia Projektu Infovek (Asociácia Projektu Infovek). Projekt takýchto rozmerov a takéhoto celospoločenského dosahu si vyžadoval podporu Ministerstva školstva SR a koordinácia postupu medzi štátnou správou reprezentovanou ministerstvom školstva a mimovládnu organizáciu, reprezentujúcou občiansku iniciatívu existovala od počiatkov jeho realizácie. Projekt Infovek rieši informatizáciu škôl komplexne, realizuje sa v troch základných pilieroch projektu: hardvér - učiteľia - obsah. To znamená, že súčasne s budovaním hardvérovej infraštruktúry na školách sa musí meniť príprava aj samotných učiteľov a súčasne s tým sa musí vytvárať moderný edukačný obsah, ako vo forme tradičných učebných a metodických textov pre učiteľov, tak aj v multimedialnej elektronickej podobe (predovšetkým predmety pre žiakov) vo forme edukačných CD alebo budovaním vlastného internetového portálu. Text Projektu Infovek, schválený Ministerstvom školstva SR, obsahuje rozpracovanie 7 princípov, o ktoré sa musí realizácia projektu Infovek opierať:

1. Hardvérová infraštruktúra musí byť budovaná celoplošne po celom Slovensku, rovnako v tých najodľahlejších školách ako v školách v krajských centrách, zastúpené školy s minoritnými vyučovacími jazykmi, školy s handicapovanými deťmi, školy štátne, cirkevné či súkromné
2. Technické vybavenie škôl musí byť na úrovni doby, školy sa nesmú stať smetiskom zastaralej, vyradovanej techniky
3. Nestačí školu len napojiť na Internet, ale je potrebné v nej vybudovať internetovo-multimedialnú triedu na adekvátnej technologickej úrovni

4. Musí sa čo najskôr dosiahnuť tzv. prahová hodnota počtu škôl zapojených do projektu
5. Riadenie projektu musí byť profesionálne a inštitucionalizované
6. Je nutné kombinovať štátne aj mimoštátne finančné zdroje, domáce aj zahraničné
7. Príprava učiteľov musí byť systematická a musí smerovať k osvojeniu zručností ako integrovať moderné IK technológie do vyučovania svojich predmetov.¹¹

Zmyslom Projektu Infovek je pripraviť mladú generáciu na Slovensku pre život a uplatnenie sa v informačnej spoločnosti XXI. storočia, inými slovami vytvoriť predpoklady, aby naša mladá generácia bola konkurencieschopná na formujúcom sa globálnom trhu práce, predovšetkým v porovnaní so svojimi vrstovníkmi z Európskej únie. Priestorom, kde sa táto príprava musí odohrávať je škola. Aby škola túto náročnú úlohu bola schopná zrealizovať musí sa prostredníctvom informačných a komunikačných technológií **premeniť z tradičnej školy na modernú globálnu školu tretieho tisícročia**. To si vyžaduje nielen vybudovanie adekvátnej hardvérovej infraštruktúry na školách, ale predovšetkým prípravu učiteľov, tak, aby boli schopní aplikovať moderné informačno-komunikačné technológie (IKT) vo vyučovaní svojich predmetov. S tým pochopiteľne súvisí príprava vhodných učebníc a metodických pomôcok pre učiteľov, ale tiež tvorba moderného edukačného obsahu v elektronickej podobe umiestnenej na Internete. Charakteristickou črtou Projektu Infovek je, že integruje v sebe rozvoj všetkých spomínaných troch aspektov premeny školy: budovanie hardvérovej infraštruktúry - prípravu učiteľov - tvorbu edukačného obsahu. Pripojením základných a stredných škôl v Slovenskej republike na internet, sa školy stávajú centrami, ktoré budú šíriť po celom Slovensku proces informatizácie spoločnosti – od žiakov, študentov, pedagógov až po rodičov.

3.5. Informácie o Európskej únii

Občanom členských krajín EÚ sa rozširujú možnosti získavania informácií o všetkom, čo súvisí s členstvom v EÚ. V roku 2005 začala fungovať celoeurópska sieť informačných centier pod jednotným menom **EUROPE DIRECT** v celej rozšírenej EÚ. Finančné prostriedky na činnosť tejto siete v jednotlivých členských štátoch poskytla Európska komisia na základe počtu mandátov v Európskom parlamente vo volebnom období 2004-2009 a podľa zemepisnej rozlohy jednotlivých štátov. Pre SR bola alokovaná suma 168.000 EUR ročne na obdobie rokov 2005-2008.

Na základe výzvy na podávanie návrhov boli vybrané subjekty, ktoré budú prevádzkovať 12 informačných centier **EUROPE DIRECT** v Slovenskej republike. Pri vytváraní siete

¹¹ <http://www.infovek.sk/konferencia/2000/prispevky/filozofia.html>

informačných centier bolo prvoradá hľadisko geografického rozmiestnenia tak, aby sa zabezpečilo rovnomerné pokrytie celého územia SR.

Informačné centrá *EUROPE DIRECT* zabezpečujú služby, ktoré umožnia občanom získať informácie, pomoc a odpovede na otázky týkajúce sa legislatívy, politiky, programov, systémov a možností financovania Únie. V informačných centrách sú pre občanov k dispozícii bezplatné tlačené materiály a brožúry vydávané európskymi inštitúciami a Úradom vlády SR.

Nové informačné centrá *EUROPE DIRECT* sú v týchto slovenských mestách:

- Senica (Štefánikova 1408/56, Senica)
- Nitra (Nábřežie mládeže 1, Nitra)
- Trenčín (Opatovská 23, Trenčín)
- Komárno (Záhradnícka 15, Komárno)
- Žilina (Republiky 1, Žilina)
- Zvolen (Buzulucká 3, Zvolen)
- Banská Bystrica (Rudohorská 33, Banská Bystrica)
- Poprad (Mnoheľova 22, Poprad)
- Košice (Trieda SNP 48/A, Košice)
- Rimavská Sobota (SNP 15, Rimavská Sobota)
- Bardejov (Dlhý rad 16, Bardejov)
- Trebišov (Ul. M.R.Štefánika - komplex Berehovo, Trebišov)

V prevádzke zostáva aj po zavedení novej siete centier **Euro Info Centrum** na Štefánikovej ulici č. 2 v Bratislave, ktoré okrem osobného poskytovania informácií prevádzkuje bezplatné infolinky Slovak Telecom 0800 103 104 a Orange Slovensko 3876. Centrum aj bezplatné infolinky sú v prevádzke v pracovných dňoch od 8.00 do 18.00 hod.

EURODESK predstavuje európsku informačnú sieť, ktorej úlohou je poskytovať informácie a rady týkajúce sa mladých ľudí a všetkých tých, ktorí s nimi pracujú. Tam kde nie sú predošlé skúsenosti s využívaním európskych, resp. medzinárodných finančných zdrojov, vzniká zákonite potreba dodatočných podporných informácií s cieľom maximalizovať ich informačnú hodnotu a efektivitu. EURODESK sumarizuje a sprehľadňuje európske informácie tak, aby boli zrozumiteľnejšie pre určené skupiny. Všetky informácie sú

poskytované bezplatne, na základe telefonickej, písomnej alebo faxovej žiadosti, pričom väčšina z poskytovaných informácií sa nachádza práve na www.eurodesk.sk.

Hlavnými cieľovými skupinami sú:

- mladí ľudia,
- mládežnícki pracovníci,
- pedagógovia,
- mimovládne organizácie,
- samospráva a iní.

Základ šírených informácií predstavuje databáza európskych a národných grantových programov, do ktorých sa môžu mladí ľudia v Európe zapojiť a získať tak finančné prostriedky na realizovanie svojich aktivít v oblastiach vzdelávania, školení, stáží, voľnočasových aktivít, umenia apod. Napriek tomu, že pre Slovensko a iné nečlenské krajiny nie sú v súčasnosti prístupné všetky programy EÚ, existuje významné množstvo programov (cca 80) umožňujúcich účasť v nich, pričom ich počet sa neustále zvyšuje. V časti programy na našej stránke sa nachádza kompletný zoznam všetkých programov, zatriedených do jednotlivých tematických kategórií. Každý partner pracuje ešte navyše aj s dvomi rozsiahlymi databázami:

- databáza obsahujúca kontakty na rôzne organizácie a inštitúcie aktívne v mládežníckej oblasti,
 - databáza dokumentov (www stránky, publikácie, dokumenty) týkajúcich sa mladých ľudí.
- Významnú časť informácií, ktoré EURODESK šíri predstavujú mobilné informácie. Ide o rôzne praktické rady, návody, užitočné adresy a web linky pre tých, ktorí by chceli v zahraničí krátkodobo, resp. dlhodobo študovať, pracovať, bývať, absolvovať stáž, mládežnícku výmenu, dobrovoľnícky pobyt alebo len vycestovať do zahraničia na kratšie obdobie. Pre tých, ktorí by sa chceli dozvedieť niečo viac o Európskej únii, sú spracované základné informácie o jej histórii, inštitúciách, ako aj o spôsobe fungovania a financovania EÚ

Projekt **EURODESK** je financovaný zo zdrojov EÚ, v rámci programu EÚ MLÁDEŽ, prostredníctvom Akcie 5 - Podporné opatrenie. Na jeho administrácii a spolufinancovaní na Slovensku sa podieľa Iuventa, organizácia v priamej pôsobnosti Ministerstva školstva Slovenskej republiky a projekt EURODESK je súčasťou jej organizačnej štruktúry.

EURODESK NETWORK pracuje na troch úrovniach:

Na európskej úrovni je celá činnosť siete koordinovaná tzv. **Bruselskou linkou (Brussels link)**, ktorá monitoruje, zhromažďuje, spracováva a aktualizuje európske informácie do takej podoby, aby boli užívateľsky prístupnejšie a zrozumiteľnejšie pre jednotlivé cieľové skupiny. Jej úlohou je riadiť činnosť celej siete, komunikovať s národnými partnermi v jednotlivých európskych krajinách, zabezpečovať fungovanie siete po technickej stránke a pravidelne mesačne vydávať

EURODESK Bulletin, v ktorom sú zachytené najnovšie informácie (najmä predkladacie termíny) o jednotlivých európskych podporných programoch. Bruselská linka administruje tiež centrálnu, spoločnú stránku **EURODESK Network**: www.eurodesk.org

Na národnej úrovni v rámci EURODESK Network predstavujú túto úroveň národní partneri, ktorí sú zodpovední za šírenie informácií medzi cieľovými skupinami vo svojej krajine, za získavanie informácií o grantových zdrojoch na národnej úrovni, za vydávanie rôznych informačných materiálov a tiež za koordináciu vlastnej "národnej EURODESK siete" pozostávajúcej z regionálnych pobočiek. Partnerských krajín je v súčasnosti 25, pričom v blízkej budúcnosti je plánované pristúpenie ďalších krajín do projektu, ako napr. Poľsko, Litva a Lotyšsko.

Na regionálnej úrovni sa pripravuje otvorenie niekoľkých regionálnych pobočiek, pričom vzhľadom na dobrú doterajšiu spoluprácu a spoločné tematické zameranie budú prvé pobočky fungovať v rámci siete ICM a tiež v Centre voľného času v Košiciach. Cieľom je zabezpečiť ich rozšírenie do takej miery, aby sa informácie o ponúkaných možnostiach dostali čo najbližšie k cieľovým skupinám. Regionálni partneri sú zodpovední za zber údajov na regionálnej úrovni.

Spôsob komunikácie medzi jednotlivými úrovňami je zabezpečený prostredníctvom intranetu nazývaného First Class, resp. BBS. Vďaka nemu si môžu medzi sebou jednotliví partneri vymieňať informácie a vzájomne si tým pomáhať pri zabezpečovaní svojich informačných služieb smerom k jednotlivým cieľovým skupinám.

S finančnou podporou štátu poskytujú informácie pre mladých ľudí aj internetové portály:

Rady mládeže Slovenska – www.mladez.sk

Iuventy – www.iuventa.sk

ZIPCeM – www.zipcem.sk

www.newnet.sk (NewNet je virtuálny priestor pre spoluprácu na projektoch a aktivitách s cieľom zvýšiť záujem mladých ľudí o vedu a techniku).

Nedostatkom, ktorý spôsobuje, že mladí ľudia nenavštevujú internetové stránky, ktoré nie sú určené špeciálne pre deti a mládež, je poväčšine nezrozumiteľnosť a nízka príťažlivosť textov

na rôznych informačných stránkach. Tvorca internetovej stránky, ktorá je určená aj mladým ľuďom by mal použiť aj prít'azlivú grafiku, jednoduchosť pohybu na stránkach a vyjadrovanie blízke mládeži. Tento problém s využívaním alebo návštevnosťou internetových stránok sa týka aj ministerstiev alebo niektorých verejno-právnych inštitúcií, ktorých pôsobenie je určené aj mládeži.

4. Finančná podpora informačno-poradenskej činnosti

Ministerstvo školstva SR v súlade s Koncepciou štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v SR do roku 2007, Európskou chartou informácií pre mládež a Cieľmi Európskej komisie v oblasti participácie a informácie mladých ľudí vyhlásilo v roku 2002 po prvý raz program zameraný na finančnú podporu informačno-poradenskej činnosti pre deti a mládež. MŠ SR pritom podporuje aj činnosť a aktivity ZIPCeM ako strešnej organizácie a budovanie informačného systému.

4.1 Cieľ programu podpory

Cieľom programu podpory informačno-poradenskej činnosti pre deti a mládež je:

- podporiť a rozšíriť možnosti prístupu mladých ľudí k informáciám,
- podporiť poskytovanie čo najširšieho okruhu súborov informácií cielene zhromažďovaných a spracovávaných pre mladú generáciu na vysokej odbornej a profesionálnej úrovni,
- podporiť kvalitu poskytovaných informácií,
- iniciovať aktívne zapojenie miestnych samospráv do realizovania informačno-poradenskej činnosti a tým prispievať k prehĺbovaniu participácie detí a mládeže na živote obce,
- zvýšiť odbornosť pracovníkov a dobrovoľníkov pôsobiacich v informačno-poradenskej činnosti pre deti a mládež,
- podporiť spoluprácu s medzinárodnými inštitúciami v informačno-poradenskej oblasti,
- podporiť činnosť strešnej organizácie, ktorá združuje organizácie poskytujúce informačno-poradenské činnosti pre deti a mládež na Slovensku.

Ministerstvo v programe podpory informačno-poradenskej činnosti pre deti a mládež vyhlasuje nasledovné oblasti podpory:

- Informácia a poradenstvo ako prostriedok rozvoja participácie – rozvoj spolupráce s obcou alebo samosprávnym krajom v oblasti informačno-poradenskej činnosti ako jednej z foriem podpory participácie mladých ľudí na živote obce a regiónu.
- Informácia a poradenstvo ako prostriedok formovania osobnosti mladého človeka (poskytovanie informácií a poradenských služieb, zavádzanie nových technológií, možností a prostriedkov do systému poskytovania informácií, využitie miestnych masmédií, videa, mobilých telefónov a internetu pri informačno-poradenskej činnosti, budovanie a rozvoj informačných bodov).
- Informačný systém a sieť informačných centier mladých (koordinovanie existujúcej siete informačných centier mladých, spracovávanie a šírenie informácií v rámci siete, rozvoj medzinárodnej spolupráce, rozvoj národného mládežníckeho informačného portálu, tvorba a prevádzkovanie informačného systému pre informačné centrá mladých.

4.2 Spôsob získania finančnej podpory

O dotáciu môže požiadať právnická osoba registrovaná podľa zákona o združovaní občanov alebo podľa zákona o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, ktorá poskytuje informačné a poradenské služby pre mladých ľudí v rôznych oblastiach priamo a bezprostredne (vo vyhradených hodinách, dňoch) alebo zastrešuje organizácie poskytujúce informačno-poradenské činnosti pre deti a mládež na Slovensku.¹²

ZIPCeM považuje súčasný systém finančnej podpory práce s deťmi a mládežou na Slovensku za dobrý a transparentný. Finančná podpora je poskytovaná na základe splnenia kritérií podľa Podmienok finančnej podpory práce s deťmi a mládežou na roky 2004 až 2007. Tým je dodržaná rovnosť šancí všetkým subjektom a každý žiadateľ pozná kritéria rozhodovania.

Najväčšiu časť príjmov ICM a ZIPCeM predstavovala v oboch rokoch požadovaná dotácia z MŠ SR, ktorá tvorila v roku 2003 až 51,1% rozpočtovaných príjmov a v roku 2004 to bolo 53,9%. Vlastné príjmy v roku 2003 tvorili 21,1% a o rok neskôr 24,0% z rozpočtovaných príjmov. Dotácia z iných štátnych orgánov tvorila

¹² Program podpory informačno-poradenskej činnosti pre deti a mládež, www.minedu.sk/DaM/PpsDaM/PPIPC/ppipc.htm

3,3% a 1,8%, dotácie od miestnej samosprávy 5,9% a 10,4% z celkových príjmov a zostávajúcu časť tvorili "iné príjmy" predložených projektov.

Systém finančnej podpory pre subjekty poskytujúce informačno-poradenské služby na Slovensku, ktorý vytvorilo MŠ SR umožňuje viac profesionalizovať ich činnosť. Zlepšilo sa:

- technické vybavenie priestorov ICM (pripojenie na internet a pod.),
- personálne zabezpečenie a jeho čiastočná stabilizácia (dohoda o vykonaní práce s odborníkom a pod.),)
- rozsah a kvalita poskytovaných služieb (označenie ICM, webová stránka, jednotná klasifikácia služieb a pod.),
- propagácia činnosti,
- ďalšie vzdelávanie pracovníkov ICM (informačné služby v zahraničí a pod.),
- metodika rozvojových faktorov (projektový manažment, spolupráca s partnermi v regióne a pod.),
- vytvárajú sa nové subjekty.¹³

5. Informačná a poradenská činnosť pre mládež v mestách a obciach

Špecializovanú činnosť v oblasti poskytovania informácií a poradenskej činnosti pre mládež vykonávajú v mestách ICM. Ich sieť sa v uplynulých dvoch rokoch začala cieľavedome rozširovať a skvalitňovať svoju činnosť. **ICM prijali pre svoju prácu kritériá spoločnej metodiky**, čím si stanovili niekoľko zjednocujúcich prvkov, ako právnu formu svojej existencie, ochrannú registráciu názvu a označenia na budove sídla, mechanizmus výkonných a kontrolných orgánov, otváraciu dobu, e-mailovú adresu, bezplatné a anonymné poskytovanie informácií a poradenstva, priestorové vymedzenie na konzultácie s klientom a pod.

Niekoľko vyššie uvedených príkladov z metodiky jednoznačne prispelo k unifikovanosti ICM a mladí ľudia, ktorí aspoň raz navštívili ICM vedia, čo môžu v každom z nich očakávať a podľa čoho ich vyhľadať v prípade potreby aj v inom meste.

Za viac ako 10 rokov existencie ICM, až na malé výnimky, po založení pracujú nepretržite. Zmeny nastali najmä v zriaďovateľskej pôsobnosti, väčšina ICM bola pôvodne záujmovým občianskym združením alebo nadáciou a pri nich vznikala ich prvá informačno-

¹³ Projekt Ministerstva školstva „Prieskum efektívnosti činnosti subjektov poskytujúcich informačné a poradenské služby na Slovensku podporených z rozpočtu odboru detí a mládeže MŠ SR z hľadiska záujmu a potrieb mladých ľudí“. Ústav informácií a prognóz školstva, Bratislava 2005.

poradenská činnosť, ktorá sa neskôr právne osamostatnila založením ICM. Takmer všetci súčasní štatutárni zástupcovia ICM sú vo funkcii od vzniku subjektu, tzn. že majú dlhoročnú prax a skúsenosti v predmetnej oblasti a väčšina má vysokoškolské vzdelanie v odbore pedagogika, psychológia, sociálna práca alebo manažment. Okrem uvedeného prebiehajú interné odborné školenia zabezpečované ZIPCeM.

5.1 Pracovníci v ICM

Personálne zabezpečenie činnosti v ICM je väčšinou 1 až 2 internými pracovníkmi. V prípade, že ich je viac, majú čiastočný pracovný úväzok. Všetky ICM spolupracujú s dobrovoľnými pracovníkmi, a to nielen príležitostne pri jednotlivých akciách alebo s tímom kontaktných osôb v školách, ale nájdeme ich aj pri získavaní, spracovaní a poskytovaní informácií za pultom alebo tzv. miestom „prvého kontaktu“. ICM o svojej existencii a obsahu činnosti informujú predovšetkým prostredníctvom internetu, hoci rozsah takto poskytnutých údajov sa u jednotlivých subjektov odlišuje. Niektoré poskytujú len adresu, meno štatutárneho zástupcu a e-mailový kontakt, prípadne telefónne číslo, ďalšie uvádzajú aj stručne ponúkané služby a otváracie hodiny. Na webových stránkach niektorých ICM nájdeme aj stanovy a výročné správy o činnosti a najlepšie využitie internetovej stránky je tými ICM, ktoré poskytujú aj informácie o aktivitách, ktoré v nedávnej minulosti realizovali a fotodokumentáciu z činnosti ICM. Niektoré ICM neposkytujú na svojej webovej stránke úplné a aktuálne informácie.

Pôsobnosť ICM v rámci regiónu je umocnená publikovaním v regionálnej tlači a regionálnom rozhlasovom alebo televíznom vysielaní, pokiaľ takéto existuje. Túto formu svojej medializácie využívajú všetky ICM. Všetky navštívené ICM využívajú aj formu propagácie činnosti informačnými letákmi vo vlastných priestoroch, ale najmä distribúciou do škôl a školských zariadení, verejných priestorov samospráv a pri podujatiach, kde je vysoká koncentrácia mladých ľudí alebo sú ICM spoluorganizátormi týchto podujatí.

V roku 2003 bolo do činnosti ICM zapojených 293 dobrovoľníkov a v roku 2004 to bolo o 39 dobrovoľných pracovníkov menej. Ich účasť v systéme o informovaní mládeže je považovaná za úplne najprirodzenejšiu formu šírenia informácií pre mladých v školách a na iných miestach so zvýšeným pohybom mládeže. Za tvorivú považujeme účasť dobrovoľníkov na rôznych projektoch a informačných kampaniach, táto je však časovo limitovaná.

Práve pri distribúcii infoletákov ICM spolupracuje pravidelne s dobrovoľníkmi. V stredných a vysokých školách majú tím dobrovoľných pracovníkov, ktorí sú v stálom kontakte s ICM. Pri príležitostných aktivitách alebo podujatiach v spoluorganizácii s niekým, je spolupráca s tímom dobrovoľných pracovníkov obmedzená na prípravou a realizáciou aktivít. Nie všetky ICM majú vytvorené infobody s vlastnými propagačnými stojanmi.

5.2 Dostupnosť ICM

Okrem dvoch všetky ICM sídlia v centre mesta alebo jeho širšom centre. Dostupnosť vo viac ako polovici nie je bezbariérová a 1 ICM je umiestnené na 3. poschodí. Priestory, v ktorých ICM pôsobia majú väčšinou k dispozícii 1 až 2 miestnosti, v ktorých je umiestnený pult na komunikáciu s klientom, prístup k informačným zariadeniam (poskytovanie tlačenej informácie v uvedených oblastiach) alebo počítače s internetom pre verejnosť. Dve z ICM majú detašované pracoviská. ICM, ktoré sú členmi ZIPCeM získavajú informačné zariadenia s jednotnými informáciami a využívajú aj vyhotovenie informačných materiálov s použitím na celom území Slovenska. Všetky ICM majú pripojenie na internet. Najmenej 1 až 2 počítače sú určené na prácu klientov pri vyhľadávaní informácií. 4 ICM na tento účel používajú 5 a viac počítačov formou „internetovej kaviarne alebo učebne“. Všetky ICM disponujú počítačovým vybavením (tlačiarňou, skenerom), digitálnym fotoaparátom, kopírkou a faxom. ICM, ktoré sa venujú vzdelávacím aktivitám k tejto činnosti využívajú televízor, videorekordér a videokameru.

V zmysle jednotnej klasifikácie je ICM odporúčaná otváracia doba pondelok až piatok od 9.00 hod. do 17.00 hod. Tento časový interval je akceptovaný vo väčšine ICM. Niektoré ICM sú otvorené skôr alebo dlhšie, prípadne v sobotu a nedeľu. V ojedinelých prípadoch je odporúčaný interval zmenený podľa miestnych požiadaviek a potrieb v regióne alebo možnosťami personálneho zabezpečenia činnosti.

Všetky ICM majú možnosť poskytovať informačné materiály z informačného zariadenia získaného v tlačenej forme od ZIPCeM. Spoločne môžu využívať od roku 2005 aj informácie z nového informačného portálu ZIPCeM, ktorý tvorí jednotná databáza aktuálnych informácií. ICM túto možnosť hodnotili pozitívne a do praxe by sa malo dostať nielen jej využívanie, ale napĺňanie informáciami z jednotlivých ICM. Všetky ICM musia spracovať a poskytovať regionálne informácie, ktoré v prevažnej miere získavajú na základe osobných kontaktov, všeobecného rozhľadu alebo spolupráce s inými subjektami. Sú organizácie alebo právnické a fyzické osoby, ktoré prinesú potrebnú informáciu alebo ponuku s cieľom informovať čo najviac mladých ľudí. Táto skúsenosť je však v ICM ojedinelá.

Niektoré ICM vykonávajú okrem informačnej a poradenskej činnosti aj vzdelávaciu a školiacu akreditovanú činnosť súvisiacu s obsahom ponúkaných informačných a poradenských služieb (rekvalifikačné, psychologické, pedagogické a pod. kurzy). V malom počte ICM sa vyskytuje aj prázdninová alebo záujmová činnosť ako pozostatok činnosti, ktorú zabezpečoval subjekt, z ktorého vzniklo následne ICM. Do svojej ponuky ju zaraďujú aj na žiadosť dobrovoľných pracovníkov, aktivistov takejto činnosti. Dôvodom býva absencia voľnočasových aktivít pre mladých ľudí v regióne. Tento názor nám potvrdili aj zástupcovia

ICM, ktorí voľnočasové aktivity vo svojej ponuke nemajú, pretože túto úlohu dostatočne plnia voči mládeži iné subjekty v regióne a iniciatíva z ich strany by bola zbytočnou konkurenciou.

Väčšina ICM je vnímaná v mieste pôsobenia ako stabilný subjekt, ktorý sa neustále rozvíja a zdokonaľuje. Takto vnímané sú najmä ICM, ktoré vznikli pred rokom 2000. Silnú podporu samosprávnych orgánov je poznať aj pri novozaložených ICM. Dobrý vzťah so samosprávou sa premieta do poskytovania priestorov, resp. čiastočnej úhrady prevádzkových nákladov, ale aj v prizývaní k rozhodovaniu alebo komunikácii o veciach týkajúcich sa detí a mládeže v regióne.

Súčasná sieť ICM v období uplynulých troch rokov zaznamenala určitý vývoj, ktorý sa dá charakterizovať niekoľkými dôležitými faktami:

- **bola zachovaná a stabilizovaná väčšina ICM existujúcich pred rokom 2000,**
- **vznik ďalších, plnohodnotných ICM,**
- **prístup k internetu v ICM a vznik informačného portálu ZIPCeM,**
- **zavedenie jednotnej metodiky činnosti ICM,**
- **každoročné hodnotenie a monitoring činnosti ICM,**
- **aktivizácia činnosti strešnej organizácie v rozširovaní siete a skvalitňovaní poslania ICM,**
- **vytvorenie databázy pre štatistické spracovanie údajov o ICM,**
- **systematické zapájanie dobrovoľníkov do činnosti v každom ICM,**
- **spolupráca so zahraničnými organizáciami pri realizácii Európskej dobrovoľníckej služby v ICM,**
- **zavedenie infobodov a rozširovanie sféry pôsobenia.**

Mladí ľudia v každom regióne majú záujem o informácie a pociťujú ich nedostatok. Privítali by poskytovanie informácií a poradenstva týkajúcich sa špeciálne mladej generácie. Využívanie ICM približne jednou tretinou mladých ľudí v regióne je spôsobené nedostatočnou a absenciou pravidelne sa opakujúcej propagácie ICM a jeho činnosti (nielen pri založení subjektu). Ponuka služieb a spôsob ich poskytovania v ICM nemusí vždy vyhovovať potrebám mladých ľudí, pravdepodobne chýba pravidelný monitoring v tejto oblasti.¹⁴

¹⁴ Projekt Ministerstva školstva „Prieskum efektívnosti činnosti subjektov poskytujúcich informačné a poradenské služby na Slovensku podporených z rozpočtu odboru detí a mládeže MŠ SR z hľadiska záujmu a potrieb mladých ľudí“. Ústav informácií a prognóz školstva, Bratislava 2005.

5.3 Samospráva miest a obcí a informácie

Hlavné oblasti, v ktorých informujú predstavitelia miest a samospráv mladých ľudí sú predovšetkým kultúrne a športové podujatia a spoločenské akcie. Mladým ľuďom sú taktiež poskytované aj informácie o aktivitách mládeže, sociálnej oblasti, možnostiach bývania, výročných správach, riadení života, činnosti samosprávy, kompetenciách samosprávy, hospodárení samosprávy a vzdelávaní. Tieto informácie sa zverejňujú v mestách hlavne prostredníctvom letákov, plagátov, internetu (webové stránky mesta), regionálnej tlače (mestské informačné týždenníky/mesačníky), regionálnej televízia i mestským rozhlasom. Využívajú sa aj informačné tabule, osobné rozhovory, semináre, brožúry a predávanie informácií prostredníctvom škôl. V obciach sa zverejňujú informácie hlavne cez obecné noviny, rozhlas, oznamy vo vitrínach na obecných úradoch, osobné poradenstvo, plagáty, internet, letáky, brožúry a na spoločenských podujatiach. Z pohľadu samospráv hlavným poskytovateľom informácií mladým ľuďom na národnej úrovni sú Centrá voľného času (CVČ) a Rada mládeže Slovenska (RMS) a Iuventa. Vo väčšine prípadov nemajú zavedenú špecifickú informačnú politiku mládeže, informovanie mladých ľudí je integrované do všeobecného informovania obyvateľstva.

Na základe rôznych poznatkov sa ako problém v informovanosti mládeže v regiónoch javí:

- v obciach a mestách neexistujú funkčné štruktúry na prenos informácií o živote a problémoch mladých ľudí, ich potrebách a požiadavkách smerom k samospráve ,
- medzi mládežou vládne neinformovanosť o úlohách, plánoch a funkciách samospráv,
- neinformovanosť o kompetenciách – mladí ľudia nevedia aký je rozdiel medzi samosprávou a štátnou správou (vnímajú iba úrady) a nevedia, kto je kompetentný rozhodovať o otázkach, ktoré ich zaujímajú,
- nedostatočná informovanosť o fondoch EÚ a rozvojových programoch, o projektoch EÚ týkajúce sa mládeže,
- neinformovanosť a neznalosť dokumentov týkajúcich sa mládeže (Konceptia štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži, „Biela kniha o mládeži“, Dohovor o právach dieťaťa...),
- neexistujú údaje alebo ukazovatele, ktoré umožňujú sledovanie množstva informácií poskytnutých mladým ľuďom.

Odporúčania na zlepšenie podmienok pre informovanosť mladých ľudí:

Viac využívať na svoju prezentáciu masovokomunikačné prostriedky a časopisy pre mládež, pozývať mladých ľudí na zasadania mestských, obecných zastupiteľstiev aby boli informovaní o dianí v meste, obci, vytvoriť jednotnú Konceptiu rozvoja informácií pre mládež na národnej úrovni, pútavou formou propagovať aktivity pre mládež, informácie

určené mladým ľuďom, neznalosť www stránok, ktorých obsahom sú informácie o mládeži a pre mládež.

www.moja škola.sk

	Ss	Vs	%vs	%ss
1 nepoznam	449	246	29,7	52,3
2 poznam, ale nic som nevyuzil /-a/	192	160	19,3	22,4
3 poznam, ziskal /-a/ som informácie	218	423	51,0	25,4
Total	859	829	100,0	100,0

6. Vnímanie informovania mladými ľuďmi

V miestach, kde sú vykonávané informačno-poradenské služby pre mladých ľudí boli uskutočnené rozhovory s klientmi takýchto subjektov alebo náhodne oslovenými mladými ľuďmi v lokalite.¹⁵ Približne 1/3 opýtaných (niekde aj viac v jednej lokalite) ICM pozná alebo využilo jeho služby.

Zo 184 opýtaných respondentov viac ako tretina o informačných centrách mladých už počulo v škole, od známych alebo pri spoluorganizovaní nejakej aktivity. Počuli o ICM najmä v súvislosti s informáciami o brigádach, vzdelávaní a kurzoch, mládežníckych výmenách, voľnočasových aktivitách a štúdiu v zahraničí. Okrem možnosti hľadať potrebné informácie na internete alebo jeho lokalizácie v konkrétnom subjekte pre informovanosť mládeže (ICM) sme zaznamenali nasledovné miesta, kde mladí ľudia získavajú potrebné informácie:

- v škole a zo študentskej servisnej agentúry,
- v informačnom centre mladých alebo konkrétnej organizácii určenej pre mládež (Centrum voľného času, SAIA),
- v pracovnej agentúre, prípadne úrade práce, soc. vecí a rodiny,
- z tlače a médií,
- v informačných centrách v meste,
- v knižnici, cestovnej kancelárii, z informačných letákov a od známych.

Necelých 10% mladých ľudí, ktorí už využili služby ICM sa v ďalšom rozhovore vyjadrovalo ku kvalite a efektívnosti služieb poskytovaných v ICM, prípadne navrhovalo ich zmeny a rozšírenie. Tieto odpovede boli vždy v návaznosti na skúsenosti klientov s konkrétnym ICM. Oslovení mladí ľudia, ktorí majú skúsenosť s návštevou ICM, využili poskytované služby najmä v oblasti pracovnej a vzdelávacej, menej pri cestovaní a voľnom čase a najmenej v oblasti dobrovoľníctva.

Frekvenciu návštev v ICM uvádzali mladí ľudia najčastejšie raz mesačne, nepravidelne alebo raz týždenne. Ojedinele sa vyskytli odpovede raz za pol roka a denne.

Respondentov sme sa pýtali aké ďalšie služby by v ponuke ICM uvítali. Súčasná ponuka služieb v ICM postačuje 12,1% opýtaných. 87,9% opýtaných si myslí, že zlepšenie služieb by prinieslo:

- lepšie vybavenie počítačmi a počítačovými programami,
- poskytovanie informácií o serióznosti pracovných ponúk,
- ponuka voľných pracovných miest, spolupráca s úradom práce,
- prehľad internetových stránok,
- informácie o vzdelávacích kurzoch, študijných pobytoch, štúdiu na vysokej škole,
- regionálne informácie o kultúre, cestovnom ruchu a službách ,
- informácie o dobrovoľníctve.

Klienti ICM sú viac spokojní ako nespokojní so zabezpečením služieb v ICM. Najviac spokojní boli s ponukou informácií a poradenstva (pestrosť, aktuálnosť, odborné zabezpečenie) a otváracou dobou v ICM. Rovnakú spokojnosť ako aj nespokojnosť vyjadrili klienti so spôsobom, akým sú služby v ICM poskytované a na akej odbornej úrovni. Nespokojnosť uvádzali aj pri hodnotení polohy ICM v lokalite a materiálno-technického vybavenia priestorov. Návrhy na inovačné zmeny alebo zmeny ku kvalitnejšej činnosti ICM sa týkali najčastejšie zlepšenia propagácie ICM a jeho činnosti a vybavenia, resp. doplnenia interiéru. Klienti ďalej navrhovali z hľadiska pozitívnejšieho vnímania ICM:

- skvalitniť personálne (odborné) zabezpečenie,
- rozšírenie poskytovaných služieb (info o práci, vzdelávaní),
- zmeniť polohu ICM v lokalite,
- rozšíriť a skvalitniť služby na počítačoch.

Viac ako polovici opýtaných klientov , by služby poskytované ICM chýbali v prípade, že by zaniklo alebo bola jeho činnosť pozastavená. V prípade, že by takáto situácia nastala 76,5% klientov si vie predstaviť, že by vyhľadávali (nahrádzali) potrebné informácie:

- na internete,
- v internetových kaviarňach,
- mestskými študentskými informáciami,
- Student agency CKM,

- informáciami samosprávy.

Najviac klientov si myslí, že podporovať alebo zriaďovať ICM by mal predovšetkým štát v spolupráci so samosprávou a občianskymi združeniami, prípadne centrami voľného času, školami alebo Európskou úniou.

Všetci opýtaní mladí ľudia si myslia, že dostupnosť informácií a poradenstva pre mladých ľudí je v dnešnej dobe potrebná a nevyhnutná pre ich všestranný rozvoj, pretože bez tejto možnosti sa mládež nerozvíja a dostatočne neformuje.¹⁶

6. 1 Zdroje informácií pre mladých ľudí

Pod pojmom informácia si mladí ľudia¹⁷ predstavujú správu s určitou formou a obsahom, s istou mierou kvality a vypovedacej hodnoty. Vo všeobecnosti si nevedia predstaviť akúkoľvek existenciu bez informácii a preto označili informácie za primárny zdroj skúseností. Informácia je prvotným predpokladom k rozvoju spoločnosti i jedinca. Pojem informovanosť predstavuje podľa mladých ľudí spôsob, akým sa informácia dostáva k jej adresátovi a spôsob akým sa rozširuje. Dôležitým faktom je, že väčšina mladých ľudí si bez dostatočnej informovanosti nedokáže predstaviť svoj život. V rámci zhodnotenia dostatku informácii na trhu bolo konštatované, že informovanosť mládeže nie je dostatočná.

Druhým aspektom, ktorý súvisí s informovanosťou je kvalita poskytovanej informácie a spôsob prezentácie informácie, adekvátny potrebám a spôsobu vnímania mladých ľudí. Je dôležité diferencovať spôsob informovanosti mládeže na základe dosiahnutého vzdelania, veku a spoločenského začlenenia. Sú to síce čiastočne diskriminujúce formy, ale ako sa ukázalo v diskusiách, mladí ľudia si sami vyžadujú rozličný prístup k informáciám.

Mladí ľudia na otázku o tom aké sú zdroje informácií sami začlenili možnosti do dvoch skupín – formálne a neformálne, resp. rozdelenie podľa druhu získania na osobné, telefonické, písomné a iné.

Medzi formálne zdroje informácii zaradili – médiá (printové, televízia, rozhlas, internetové médiá), školy a školské zariadenia, úrady, informačné centrá.

Medzi neformálne zdroje informácii zaradili informačné centrá, rodičov, vrstovníkov, autority,

¹⁶ Projekt Ministerstva školstva „Prieskum efektívnosti činnosti subjektov poskytujúcich informačné a poradenské služby na Slovensku podporených z rozpočtu odboru detí a mládeže MŠ SR z hľadiska záujmu a potrieb mladých ľudí“. Ústav informácií a prognóz školstva, Bratislava 2005.

¹⁷ Z focusových diskusií s mladými ľuďmi od 15 do 28 rokov vyplývajú nasledujúce tvrdenia z oblasti informovania mladých ľudí.

Je paradoxné, že medzi formálnymi i neformálnymi zdrojmi informácií sa objavili informačné centrá. Tieto poskytujú zväčša formálne informácie neformálnym spôsobom a to je dôležité spomenúť, pretože mladí ľudia nemajú príliš veľkú dôveru k formálnym informáciám. Spomedzi médií ako zdrojov informácie sa najčastejšie mladí ľudia stretávajú s internetom. Výrazne sa podieľajú na formovaní mienky mladého človeka televízie. V rámci získavania informácií sa najčastejším zdrojom nových informácií stali hlavné spravodajské relácie televízií. Dôležité je poznamenať aj to, že väčšinou si mládež tvorí názor na získané informácie komparáciou viacerých televíznych zdrojov. V rámci dôveryhodnosti mladých ľudí sa pre nich stali naj dôveryhodnejšími televízie v poradí TA3, Markíza, STV, JOJ, ... Do tohto poradia sme nezaradili televízie z iných štátov. V rámci rozhlasu sa do popredia dostávajú komerčné rádiá. Informácie získané z rádií formou spravodajstva nie sú vyhľadávané cielene, skôr sa dostávajú do povedomia podvedome v rámci programov. Printové médiá ako noviny a časopisy nie sú medzi mladými veľmi vyhľadávané. Spravodajské denníky skôr vyhľadajú mladí ľudia v podobe ich internetových prezentácií.

Podstatnú časť informácií hlavne v rámci profesijnej orientácie poskytujú mladým ľuďom školy. Existuje však veľká nedôvera medzi mladými ľuďmi a autoritami učiteľa resp. výchovného poradcu. Ďalšími zdrojmi informácií sa stávajú úrady verejnej správy a samosprávy. Množstvo a kvalita poskytovaných informácií závisí od veľkosti mesta alebo obce a fungovania detskej a mládežníckej samosprávy.

Pre mladých ľudí sú dôležitým zdrojom neformálne informácie získavané prostredníctvom osobného kontaktu. Najviac informácií získavajú mladí ľudia od svojich rovesníkov. Často viazne komunikácie s rodičmi. Informácie získané od autorít majú často charakter neformálnych rozhovorov bez konštruktívnych riešení.

Informačné a komunikačné technológie vstupujú čoraz viac do povedomia mladých ľudí. Mladí ľudia vyhľadávajú informácie prostredníctvom internetových služieb ako sú napr. internetové stránky. Mladí ľudia poznajú v rámci SR portály www.icm.sk a čiastočne aj www.mladez.sk. Tieto portály poskytujú informácie a poradenstvo pre mladých ľudí. Množstvo mladých ľudí pozná aj niektoré stránky mimovládnych organizácií venujúcich sa práci s mládežou, Treba však konštatovať, že mladí ľudia väčšinou cielene nevyhľadávajú informácie, ale dostanú sa k nim prostredníctvom rôznych vyhľadávačov. Ďalšou formou a možnosťou získania neformálnej informácie je využitie služieb chat, MSN, ICQ, ... Väčšinou však sú využívané nie primárne na získavanie informácie, ale napr. ako intranetová komunikácia v rámci organizácii alebo zábava.

6.2 Informácie o vzdelávaní a práci

Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie sa vytvorili predpoklady pre voľný pohyb osôb, vznikli možnosti pre cestovanie, štúdium a prácu v zahraničí. Medzi najdôležitejšie témy patria informácie o voľných pracovných miestach a zvyšovaní kvalifikácie. Tieto informácie získavajú mladí ľudia na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, na internetových stránkach, portáloch venujúcich sa hľadaniu práce a v ICM. Téma štúdium sa stáva aktuálna najmä pre študentov v posledných ročníkoch základných resp. stredných škôl a pre študentov vysokých škôl. Študenti využívajú aj informácie o možnostiach štúdia v zahraničí, ktoré poskytuje Slovenská akademická a informačná agentúra (SAIA – www.saia.sk)

6.3 Informácie súvisiace s cestovaním

Možnosti cestovania na Slovensku i v zahraničí a oblasti využívania rôznych študentských a mládežníckych zliav a ubytovanie v rámci siete hostelov je pre mladých ľudí jednou z najzaujímavejších tém. Informácie o týchto témach mládež získava najmä v sieti ICM a prostredníctvom internetu.

6.4 Informácie o občianskych právach a povinnostiach

Oblasťou, ktorá je dôležitá pre participáciu mladých ľudí a ktorá vytvára predpoklady pre zdravú a fungujúcu spoločnosť je oblasť informácií o občianskych právach a povinnostiach, o zdraví, sexuálnej výchove, predchádzaní sociálno-patologickým javom a podobne.

Tu je treba upozorniť na zaujímavý názor. Mladí ľudia majú pocit, že sa ťažko prelamuje bariéra v komunikácii na témy, ktoré sú určitým tabu. Chýbajú im informácie o sexuálnej výchove, homosexualite, AIDS alebo bezpečnom sexe. Ako uvádzajú, najväčšími zdrojmi informácií v tomto smere sú rozhovory s rovesníkmi. Majú pocit, že štát sa týmto témam akoby zámerne nechcel venovať.

Z členstva SR v Európskej únii a NATO vyplýva prirodzený záujem mladej generácie o fungovanie týchto štruktúr a o možnostiach využívania štrukturálnych fondov. Spomedzi ďalších informácií sú vyhľadávané informácie o trávení voľného času, o rôznych podujatiach, koncertoch a seminároch.

6.5. Poradenstvo pre mladých ľudí

Mládež vyhľadáva poradenstvo najmä z oblasti psychológie, ochrany zdravia, sexuálnej výchovy, práva, či financií. V rámci diskusie na otázku aké poradenské centrá poznajú mladí

Ľudia boli uvedené – centrá poradensko-psychologických služieb, informačné centrá mladých, centrum drogovej prevencie, bezplatná právna poradňa, centrum prevencie AIDS, linky istoty. Poradenstvo pre mládež tvorí dôležitú podkapitolu v rámci poskytovania informácií mladých ľudí, pretože „každá rada je vlastne informáciou!“

7. Návrhy na ďalší rozvoj informačných služieb pre mladých ľudí

Mladí ľudia sa zhodli v názore, že je potrebné venovať zvýšenú pozornosť kvalite, forme a obsahu poskytovaných informácií, pričom tieto by mali byť vzájomne koordinované. Okrem toho sa zhodli v tom, že informácie by sa mali poskytovať spôsobom blízkym mladým ľuďom s využitím nových a inovačných foriem oslovenia. Zároveň sa prihovárali za vznik ICM rovnomerne rozložených po celom území Slovenskej republiky. V princípe by však informácia mala putovať k mladým ľuďom a nie, aby sa mladí ľudia k informáciám ťažko dostávali. Za dobrú formu poskytovania informácií považujú kreatívne spracované informačné letáky, brožúry, plagáty a podobne, ktorých je podľa ich názoru absolútny nedostatok. Za diskriminujúcu považujú skutočnosť, že informácie sa nedostávajú k mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí, marginalizovaným skupinám mladých ľudí a mladým ľuďom, ktorí žijú v mestách a obciach s malým počtom obyvateľov. Riešením diskriminačného problému môže byť zavedenie do systému informovania mládeže mobilnej informačnej jednotky vo forme špecializovaného autobusu.

Na základe uvedených skutočností uvádzame súbor návrhov a potrebných opatrení

1. Problematika informácií pre mládež a poradenstva mladým ľuďom je natoľko komplexná, že si vyžaduje vypracovanie a prijatie koncepcného dokumentu na národnej úrovni - „Koncepcie rozvoja informačných a poradenských služieb pre mládež v SR“. Popri databázovom informačnom systéme, interných rozvojových dokumentoch ZIPCeM a finančnej podpore Ministerstva školstva SR je koncepcia kľúčovým predpokladom pre zabezpečenie kontinuity a rozvoja danej problematiky.
2. Podporovať rozšírenie siete ICM do každého okresu v rámci SR a zabezpečenie ich financovania z viacerých zdrojov.
3. Podporovať zabezpečenie prístupu mladých ľudí k informáciám aj v mestách a obciach s menším počtom obyvateľov a to prostredníctvom telefónnej linky, samostatného portálu na Internete, vytvorením siete infobodov a distribúciou kvalitných informačných materiálov pre mládež, alebo mobilnej informačnej jednotky.
4. Za účelom pokračovania v jednotnej práci a budovaní spoločného imidžu ICM, bude potrebné vytvoriť profesionálne servisné pracovisko, ktorého úlohou by bolo

5. Zlepšiť propagáciu existencie ICM a propagáciu poskytovaných služieb inováciou foriem propagácie a systémom opakovania základných informácií o ICM. Opakovať propagáciu ICM ako subjektu pre informácie a poradenstvo pre mladých ľudí (nielen konkrétnych aktivít) s prihliadnutím na dorastanie nových stredoškolákov alebo vysokoškolákov.
6. Zvyšovať počet oslovených klientov zakladaním infobodov a ich pravidelnou aktualizáciou. Ďalším zapojením dobrovoľníkov – konzultantov v stredných a vysokých školách, využiť žiacke a študentské samosprávy. Rozvoj vlastného marketingu v každom ICM. (Týka sa opakovaného monitoringu, vytvorenie prítiahľivého uvítacieho priestoru v ICM a priestoru pre klientov, ktorý vyhovuje mentalite mladého človeka).
7. Zvyšovať v ďalšom vzdelávaní pracovníkov ICM ovládanie cudzieho jazyka a zručnosti v práci s počítačom a internetom.
8. Je nevyhnutné doplniť a pravidelne aktualizovať údaje zverejnené jednotlivými ICM na ich webových stránkach, inak nespĺňajú svoj účel.
9. Je potrebné nielen zachovať systém finančnej podpory z rozpočtu MŠ SR, ale zvýšiť objem doteraz poskytovaných finančných prostriedkov z dôvodu ďalšieho rozvoja subjektov informačno-poradenskej činnosti v zmysle uvedených opatrení a najmä ako nástroja na podporu rozvoja činnosti ICM v zmysle štátnej mládežníckej politiky.